

Vergaderjaar 2009–2010

31 263

Mensenrechtenstrategie voor het buitenlands beleid

Nr. 38

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2009

Mw. Peters heeft tijdens het AO Mensenrechten van 16 juni 2009 (31 263, nr. 32) vragen gesteld over het recht op een schoon milieu en de positie van bedrijven in deze. In het onderstaande ga ik op deze vragen in. De vragen die zij gesteld heeft over de aanbeveling van de VN zullen beantwoord worden via de inmiddels gestelde kamervragen van de leden Heerts en Samsom aan de ministers van Justitie, van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Economische Zaken (kamer-vragen 2009Z16731; ingezonden 18 september 2009).

1

Kent Nederland een recht op een schoon milieu en tot wie richt zich deze bepaling? Bestaat er behoefte aan explicitering van het recht op een schoon milieu?

Artikel 21 Grondwet bepaalt: «De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.» Uit deze bepaling die, zoals de bewoordingen duidelijk maken, een verplichting neerlegt bij de overheid, vloeit voor de burger een grondrecht op een schoon milieu voort.

Het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), brengt eveneens verplichtingen voor de overheid en rechten voor de burger met zich mee op milieugebied. Het Europese Hof voor de Rechten van de Mens legde het recht op privé- en gezinsleven (art. 8 EVRM) en het recht op leven (art. 2 EVRM) in diverse rechtszaken zo uit dat ernstige milieuvervuiling een inbreuk op deze rechten kan betekenen.

Het grondrecht op een schoon milieu is nader geëxpliciteerd in de Nederlandse milieuregelgeving. Er bestaat daarom geen behoefte aan explicitering van het recht op een schoon milieu.

2

Zou het toepassingsbereik van de verplichting om een schoon milieu te handhaven, ook naar bedrijven toe kunnen worden uitgebreid?

Een dergelijke verplichting is in Nederland al in de Wet milieubeheer (Wm) neergelegd. Artikel 1.1a Wm verplicht eenieder om voldoende zorg voor het milieu in acht te nemen. Deze bepaling is van belang in die gevallen waarin andere, meer specifieke bepalingen geen aanknopingspunten bieden om op te treden.

Daarnaast bevat de Nederlandse milieuregelgeving die een explicitering vormt van de bepaling in de Grondwet, tal van verplichtingen voor bedrijven. In het buitenland zal een Nederlandse (rechts)persoon zich uiteraard aan het recht van dat buitenland dienen te houden.

Zowel de Nederlandse als de buitenlandse milieuwetgeving is mede gebaseerd op internationale en Europese regelgeving.

3 en 4

Is de minister van BZ het met de fractie van GroenLinks eens dat geregeld zou moeten worden dat een Nederlandse rechter voor handelen in het buitenland m.b.t. maatschappelijk verantwoord ondernemen van Nederlandse rechtspersonen bevoegd zou moeten zijn?

Wil de Nederlandse regering het Nederlandse recht van toepassing verklaren op handelen van Nederlandse rechtspersonen in het buitenland m.b.t. maatschappelijk verantwoord ondernemen?

De staatssecretaris van Economische Zaken laat thans samen met de minister van Buitenlandse Zaken onderzoeken in welke omstandigheden er toegang is tot de Nederlandse rechter voor handelen in het buitenland m.b.t. maatschappelijk verantwoord ondernemen onder het huidige Nederlandse recht en welk recht de rechter dan zal toepassen. Uw Kamer spreekt hierover met de staatssecretaris op 28 januari a.s.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer